# 2017

# Záverečná správa

**Kontrola nakladania s finančnými prostriedkami a majetkom spoločnosti Verejné prístavy, a.s.**

# Záverečná správa

## Kontrola nakladania s finančnými prostriedkami a majetkom spoločnosti Verejné prístavy, a.s.

**PREDKLADÁ**
Ing. Karol Mitrík, predseda
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

**VEDÚCA KONTROLNEJ AKCIE**
Ing. Lýdia Hennelová

**Bratislava, december 2017**

## OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK A SKRÁTENÝCH POMENOVANÍ ..... 4
ZHRNUTIE ..... 5
1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE ..... 7
2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE ..... 7
3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA ..... 7
4 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU ..... 10
5 TÍM KONTROLÓROV ..... 10
ZÁVER ..... 10
KONTAKT ..... 10
PRÍLOHA Č. 1 ..... 11

*Územie verejných prístavov*

## ZOZNAM SKRATIEK A SKRÁTENÝCH POMENOVANÍ

| SKRATKA / SKRÁTENÉ POMENOVANIE | VÝZNAM |
|---|---|
| dlhodobá koncepcia rozvoja VP | Dlhodobá koncepcia rozvoja spoločnosti na roky 2014 – 2022 |
| finančné prostriedky EÚ+ŠR+VZ | Finančné prostriedky spolu zo zdroja Európskej únie, štátneho rozpočtu a vlastné zdroje spoločnosti VP |
| infraštruktúra | Dopravná infraštruktúra (cestná a železničná, napr. cesty, koľaje, trakčné vedenie, oznamovacia a zabezpečovacia technika), lodná infraštruktúra (prístavné hrany a pontóny), vodoenergetická infraštruktúra (zariadenia na zásobovanie vodou, plynom a elektrickou energiou) a informačná infraštruktúra (spoje, telefón, TV) |
| DHM | dlhodobý hmotný majetok |
| MDV SR (alebo ministerstvo), jediný akcionár, zakladateľ, | Ministerstvo dopravy a výstavby SR |
| OPII | Operačný program integrovaná infraštruktúra |
| PIM | prioritný investičný majetok<br>Sú to pozemky a zariadenia vo verejných prístavoch a tento majetok môže byť iba vo vlastníctve štátu alebo spoločnosti a len ministerstvo môže zmeniť jeho špecifikáciu. Spoločnosť môže majetok dať do nájmu, maximálne na 30 rokov. |
| spoločnosť VP, spoločnosť, VP | Spoločnosť Verejné prístavy, a.s. |
| spoločnosť SPaP (alebo dominantný operátor, resp. jediný operátor) | Spoločnosť Slovenská plavba a prístavy, a.s. |
| SR | Slovenská republika |
| superštruktúra | Skladové priestory, haly a iné budovy v areáli prístavu, nádrže na tekutý tovar, lodenice, prekládkové vybavenie, vybavenie prístavu (žeriavy) |
| zákon o vnútrozemskej plavbe | Zákon č. 338/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov |

## ZHRNUTIE

Vodná doprava, ako súčasť dopravnej sústavy, je významná pre vnútroštátne, ale najmä medzinárodné prepravné vzťahy. **Spoločnosť VP** je akciovou spoločnosťou, svoju činnosť začala v roku 2008. Vznikla transformáciou štátneho podniku Slovenská plavba dunajská, š.p., a z časti rozpočtovej organizácie Štátna plavebná správa.

Jediným zakladateľom je SR, v mene ktorej koná MDV SR ako správca majetku štátu. Poslaním spoločnosti VP je predovšetkým zabezpečenie a vykonávanie prevádzky verejných prístavov, prenajímanie pozemkov v územných obvodoch verejných prístavov a vyberanie úhrad za používanie verejných prístavov Bratislava, Komárno a Štúrovo.

Z hľadiska prevádzkovania a rozvoja verejných prístavov je určujúci zákon o vnútrozemskej plavbe. Zákon definuje pre spoločnosť VP úlohy, ktoré by mala splniť, ale súčasne predstavuje aj špecifiká pri využívaní PIM.

Rozhodujúci vplyv na činnosť a úroveň riadenia vo všetkých orgánoch spoločnosti má jediný akcionár. Rozhodnutia valného zhromaždenia uskutočňoval jediný akcionár a týchto rokovaní sa nezúčastňovali všetci členovia predstavenstva a ani dozornej rady. Dokumentácia súvisiaca s rokovaniami valného zhromaždenia bola nekompletná. Registratúrne stredisko spoločnosti VP bolo zriadené až koncom roka 2016.

**Základný problém** pre rozvoj, modernizáciu a využitie finančných zdrojov je v súčasnom nastavení vlastníckych vzťahov medzi spoločnosťou VP, ktorá je vlastníkom pozemkov, a spoločnosťou SPaP, ktorá vlastní prevažnú časť infraštruktúry a superštruktúry.

Využívanie pozemkov vo verejných prístavoch je upravené prostredníctvom dlhodobých nájomných zmlúv. Legislatíva umožňuje pozemky vo vlastníctve štátu prenajímať na dobu maximálne 30 rokov. Niektoré zmluvy, uzatvorené v minulosti, budú ukončené v roku 2027. V týchto zmlúvách boli zakotvené rôzne nevýhodné obchodné podmienky, aj možnosť ďalšieho prenájmu pozemkov tretím stranám.

**Nevysporiadané majetkovoprávne vzťahy predstavujú prekážku ďalšieho rozvoja.** Spoločnosť VP rokuje so súkromnou spoločnosťou SPaP, ktorá je súčasne dominantným operátorom. Rokovania v čase výkonu kontroly neboli ukončené s konkrétnym výsledkom.

V období 2014 – 2016 sa uskutočnili personálne zmeny vo vedení a orgánoch spoločnosti VP. Nové vedenie zhodnotilo aktuálny stav vývoja a pristúpilo k realizácii zmien v oblasti obchodných vzťahov, sadzobníka vyberania úhrad, aktualizácie interných smerníc, plánu obstarávania, podnikateľského plánu na rok 2017, prevádzkového poriadku a registratúrneho poriadku. Prehodnotené boli existujúce zmluvné vzťahy a následne boli vypovedané zmluvy najmä v oblasti služieb (napr. strážna služba, osvetlenie, používanie komunikácií a prevádzkovanie dispečerského rádia).

Strategické smerovanie spoločnosti VP vychádza z predmetu podnikania, s cieľom zabezpečenia rozvoja prístavných, logistických a iných súvisiacich služieb, ako aj z efektívneho využitia majetku a zvýšenie konkurencieschopnosti v porovnaní s inými prístavmi na Dunaji.

**V období 2014 až 2016 spoločnosť neplnila niektoré zámery rozvoja.** Nesplnené boli úlohy v oblasti prevodu infraštruktúry do správy verejných prístavov. V prístave Bratislava nedošlo k presunu prekládkových činností z bazénov Zimného prístavu do bazénu Pálenisko. Stanovené rozvojové aktivity verejného prístavu Komárno neboli splnené. Rozvojové aktivity pre prístav Štúrovo sa realizujú so značným oneskorením.

Dlhodobá koncepcia rozvoja spoločnosti na roky 2014 – 2022 je v časovom horizonte nerealizovateľná. Navrhnuté zdroje financovania boli možné len teoreticky, nie však reálne disponibilné. Vzhľadom na povahu svojho majetku, nemala spoločnosť možnosť čerpať komerčný úver. Pre použitie zdrojov formou PPP neexistovali štúdie realizovateľnosti. Investičné zámery a modernizácia verejných prístavov boli splnené len čiastočne.

Medzi kľúčové úlohy spoločnosti, vyplývajúce z aktualizovanej koncepcie rozvoja verejných prístavov, patrilo vysporiadanie majetkovoprávnych vzťahov. Spracované boli znalecké posudky a analýzy na existujúcu infraštruktúru a superštruktúru. Externou firmou bola spracovaná štúdia (Due Diligence), ktorá prehodnocovala reálne možnosti vysporiadania majetkovoprávnych vzťahov.

Prvýkrát v existencii spoločnosti VP bolo umožnené čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ, určených na dopravu v rámci OPII. Alokované boli finančné prostriedky v celkovej sume 89 941 177 eur, a to na modernizáciu prístavu Bratislava. Ku koncu roku 2016 bol implementovaný **len jeden projekt v sume 29 648 eur, čo predstavuje 0,03 % čerpania finančných prostriedkov z OPII.** Za rizikové faktory implementácie projektov možno považovať nízke čerpanie a zazmluvnenie projektov a časový faktor najmä vo fáze verejných obstarávaní. Problémom spôsobujúcim v súčasnosti výšku čerpania finančných

prostriedkov bola pomalosť pri príprave a využití finančných zdrojov a skutočnosť, že **sektor vodnej dopravy, vrátane spoločnosti VP, vstúpil do OPII 2014 – 2020 prakticky bez pripravených projektov. Riziko, že prostriedky nebudú vyčerpané a ciele modernizácie prístavu sa nenaplnia, je vysoké**.

Analýza hospodárenia a plnenia strategických cieľov spoločnosti ukazujú, že spoločnosť VP môže v súčasnom období len so značnými problémami plniť svoje úlohy, dané jej zákonom, vo všetkých aspektoch.

Príjmy spoločnosti sú najmä z prenájmu pozemkov a prístavných poplatkov. Rozvoj spoločnosti je limitovaný prekážkami v nakladaní s majetkom a v jeho využívaní, ale aj nedostatočným zvládnutím rozvojových zámerov v uplynulých rokoch.

## 1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE

Cieľom kontroly bolo zhodnotiť postavenie a stratégiu spoločnosti, rozhodovacie a kontrolné procesy orgánov spoločnosti. Ďalej bolo preverené hospodárenie s vybranými časťami majetku a čerpanie finančných prostriedkov z OPII.

**Účelom kontrolnej akcie** bolo preveriť postup pri nakladaní s finančnými prostriedkami a majetkom Verejných prístavov, a.s., stratégiu, rozhodovacie a kontrolné procesy, hospodárenie orgánov spoločnosti a hospodárenie s vybranými časťami majetku vo vzťahu k dosiahnutým hospodárskym výsledkom VP, a.s.

**Predmetom kontroly** bolo preveriť plnenie strategických zámerov rozvoja spoločnosti, zhodnotiť súčasný stav spoločnosti, predovšetkým vysporiadanie majetkovoprávnych vzťahov, cenovej politiky, vyberanie úhrad za používanie verejných prístavov a čerpanie prostriedkov na modernizáciu zo zdrojov EÚ.

## 2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE

Kontrolná akcia bola zaradená na základe Strategického plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na roky 2015 – 2017 ako kontrola súladu.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR v znení neskorších predpisov a so štandardmi, ktoré vychádzajú z princípov kontroly v rámci medzinárodných štandardov kontrolných inštitúcií ISSAI 100 – Základné princípy kontroly verejného sektora, a ISSAI 400 – Základné princípy kontroly súladu.

Výber kontrolovaných údajov bol vykonaný neštatistickými metódami na základe profesionálneho úsudku kontrolóra. Zvolená bola kombinácia prístupu orientovaného na problémy a výstupy.

Kontrolovaným obdobím boli roky 2014 až 2016. Špecifikom kontroly bolo, že v kontrolovanom období došlo k zmene vedenia spoločnosti, čo zásadným spôsobom zmenilo prístup a riešenie aktivít spoločnosti VP.

## 3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA

Spoločnosť VP je akciovou spoločnosťou so špecifikami, ktoré upravuje zákon o vnútrozemskej plavbe. Územie verejných prístavov je vymedzené na toku rieky Dunaj v prístavoch Bratislava, Komárno a Štúrovo.

Spoločnosť vznikla zo štátneho podniku Slovenská plavba dunajská, š.p., a z časti rozpočtovej organizácie Štátna plavebná správa. Činnosť je zameraná najmä na:

- zabezpečenie prípravy a realizácie výstavby verejných prístavov, vrátane spracovania krátkodobých a dlhodobých koncepcií rozvoja
- zabezpečenie prevádzky, evidencie, údržby a opravy, projektov a zariadení v správe spoločnosti v územných obvodoch verejných prístavov
- prenájom pozemkov v územných obvodoch verejných prístavov a ďalších činností, ktoré bezprostredne súvisia s nakladaním majetku v územných obvodoch verejných prístavov
- vyberanie úhrad za používanie verejných prístavov.

Základné imanie spoločnosti pri jej vzniku bolo v sume 564 296 621 eur; tvorili ho kmeňové akcie, ktoré neboli prijaté burzou na obchodovanie na trhu cenných papierov. Základné imanie spoločnosti bolo vytvorené nepeňažným vkladom, ktorý má charakter PIM.

Pre nakladanie s PIM stanovuje zákon o vnútrozemskej plavbe osobitné podmienky:

- PIM môže byť iba vo vlastníctve štátu
- nemôže byť predmetom záložného práva, ani inej zábezpeky záväzkov spoločnosti
- môže sa užívať na základe koncesnej zmluvy na realizáciu niektorých PPP projektov
- v prípade vstupu investora do spoločnosti je zákonom ustanovená trvala majetková účasť štátu v rozsahu minimálne 67 %.

Orgámni spoločnosti sú valné zhromaždenie, predstavenstvo a dozorná rada. Rozhodujúci vplyv na činnosť a úroveň riadenia vo všetkých orgánoch spoločnosti má jediný akcionár – ministerstvo. V rozpore so Stanovami sa valných zhromaždení nezúčastňovali všetci členovia predstavenstva a ani dozornej rady. **Predložená dokumentácia za obdobie rokov 2014 až 2016 bola nekompletná. Niektoré originály dokumentov neboli k dispozícii.**

Po personálnych zmenách sa zintenzívnili práce na aktualizácii interných predpisov, a to najmä na obchodnej politike, cenovej politike, a zrýchlili sa práce v prospech čerpania finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ.

Zasadnutia dozornej rady v rokoch 2015 a 2016 neboli vykonávané v súlade so stanovami spoločnosti.

**Vlastníkom všetkých pozemkov je spoločnosť VP, avšak významná časť infraštruktúry je vo vlastníctve súkromnej spoločnosti – SPaP, ktorá je dominantným operátorom v prístave.**

Zaradenie pozemkov do kategórie PIM na jednej strane chráni majetok štátu, avšak na druhej strane obmedzuje možnosti financovania investičných akcií z iných finančných zdrojov.

**Majetok spoločnosti (celkom) dosiahol k 31. decembru 2016 hodnotu 592 140 733 eur.** Najväčší podiel na majetku mali neobežné aktíva, tvorené dlhodobým hmotným majetkom v hodnote 588 792 017 eur, čo je 99,43 % z celkového majetku**. Hodnota pozemkov bola v sume 587 975 730 eur, čím pozemky tvorili najvýznamnejšiu časť majetku.**

*Majetok spoločnosti VP* *v tis. eur*

| | 2014 | 2015 | 2016 |
|---|---|---|---|
| aktíva celkom | 593 994 | 594 482 | 592 141 |
| DHM | 590 718 | 590 928 | 588 792 |

Najväčší podiel na majetku majú neobežné aktíva (vrátane pozemkov), tvorené dlhodobým hmotným majetkom.

Ukazovatele štruktúry kapitálu, rentability, likvidity a solventnosti vykazovali v kontrolovanom období hodnoty zodpovedajúce dobrej situácii v spoločnosti po finančnej stránke a bezproblémovej platobnej schopnosti.

*Výsledok hospodárenia (po zdanení)* *v tis. eur*

| | 2014 | 2015 | 2016 |
|---|---|---|---|
| výnosy celkom | 2 716 | 2 680 | 2 804 |
| Náklady celkom | 1 908 | 1 870 | 4 867 |
| zisk (+) strata (-) | 808 | 810 | -2 063 |

Spoločnosť VP dosiahla v rokoch 2014 a 2015 zisk. V roku 2016 bol vykázaný záporný výsledok hospodárenia: mínus 2,06 mil. eur. Dôvodom vykázanej straty bola predpokladaná realizácia predaja pozemkov Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s., na účely výstavby diaľničnej siete.

Z pohľadu nákladov, spoločnosť VP zabezpečuje najmä prevádzku, údržbu a opravy objektov a zariadení v územných obvodoch verejných prístavov. Ekonomicky najvýznamnejší je prístav v Bratislave.

Výnosy spoločnosti boli najmä z predaja služieb, konkrétne z prenájmu pozemkov operátorom v prístavoch a výberu prístavných poplatkov. Výnosy z prístavných poplatkov tvoria zhruba polovicu celkových výnosov spoločnosti. Druhým najvýznamnejším zdrojom výnosov sú prístavné poplatky.

*Výnosy spoločnosti VP* *v tis. eur*

| | 2014 | 2015 | 2016 |
|---|---|---|---|
| výnosy celkom | 2 716 | 2 680 | 2 804 |
| z toho: z predaja služieb | 2 523 | 2 627 | 2 744 |
| z toho: pozemky a nebyt.pries. | 1 246 | 1 352 | 1 287 |
| prístavné poplatky | 1 251 | 1 257 | 1 457 |

Výnosy z prenájmu pozemkov a výberu prístavných poplatkov v prístavoch predstavovali viac ako 90 % z celkových výnosov. V prípade vysporiadania majetkových vzťahov do budúcnosti je pravdepodobný trend poklesu výnosov z prenájmu pozemkov a prístavných plôch.

Z vlastných zdrojov vytvorila spoločnosť VP, v období 2014 až 2016, fond rozvoja v sume 1 166 733 eur. Vyplatené boli dividendy akcionárovi v sume 865 000 eur.

Spoločnosť VP sa v súčasnosti sústreďuje na postupné zvyšovanie príjmov z prístavných poplatkov a nájomného prostredníctvom uzatvárania výhodnejších zmlúv tak, aby došlo k pokrytiu prevádzkových nákladov a vplyvu inflácie.

Možnými zdrojmi financovania rozvojových aktivít spoločnosti sú vlastné zdroje, zdroje EÚ s dofinancovaním zo štátneho rozpočtu a zdroje súkromných investorov.

Spoločnosť VP vypracovala **Dlhodobú koncepciu rozvoja spoločnosti na roky 2014 – 2022**, ktorá predpokladá investovanie do rozvoja a modernizácie. Ministerstvo, ako jediný akcionár spoločnosti, koncepciu schválilo.

Predložená dlhodobá koncepcia rozvoja VP už v čase svojho schválenia bola maximalistická a v časovom horizonte nerealizovateľná. Navrhnuté zdroje financovania boli stanovené ako teoreticky možné, nie však reálne

disponibilné. Spoločnosť VP vzhľadom na povahu svojho majetku nemala možnosť čerpať komerčný úver, pretože PIM nemôže byť predmetom záložného práva ani inej zábezpeky záväzkov spoločnosti.

Zdroje formou PPP boli zákonom o vnútrozemskej plavbe získateľné, no neexistovala ich konkretizácia formou štúdie realizovateľnosti. Prvýkrát v histórii je tu možnosť použitia zdrojov z OPII, avšak nevysporiadané majetkovo právne vzťahy blokujú ich použitie. Pomalosť pri príprave využitia prostriedkov zo zdrojov EÚ (v stanovenom časovom horizonte) spôsobuje rizikovosť ich nedočerpania.

Zdroje z OPII predstavujú možnosť modernizácie prístavov. Pre spoločnosť VP boli alokované finančné prostriedky v celkovom objeme 89 941 177 eur (EÚ fondy 76 450 000 eur, štátny rozpočet 4 497 059 eur a vlastné zdroje 8 994 118 eur).

K 31. decembru 2015 bolo kontrahovanie a čerpanie finančných prostriedkov z OPII nulové. **K 31. decembru 2016 sa čerpalo na vypracovanie Bezpečnostného projektu a Havarijného plánu verejného prístavu Bratislava celkove 29 648 eur, čo predstavuje 0,03 %. Nízke čerpanie finančných prostriedkov z OPII je čiastočne spôsobené skutočnosťou, že sektor vodnej dopravy vstúpil do OPII 2014 až 2020 prakticky bez pripravených projektov.**

**Na investičnú výstavbu neboli čerpané finančné prostriedky.** Dva hlavné plánované investičné projekty sú Modernizácia a výstavba verejného prístavu Bratislava a Revitalizácia a dobudovanie prístavných hrán a spevnených plôch.

**Zazmluvnených finančných prostriedkov bolo celkom 717 249 eur t. j. 0,80 %.** Jeden z 8 projektov je ukončený, v jednom prípade je schválená žiadosť o nenávratný finančný príspevok, ostatných 6 projektov je v štádiu schváleného projektového zámeru (Príloha č. 1).

Ako rizikové faktory úspešnej implementácie projektov možno uviesť:

- aktuálne nízke čerpanie a zazmluvnenie projektov
- časový faktor, najmä vo fáze verejných obstarávaní
- pri najvýznamnejších projektoch Modernizácia a výstavba verejného prístavu Bratislava a Revitalizácia a dobudovanie prístavných hrán a spevnených plôch **je realizácia projektu podmienená vysporiadaním majetkovoprávneho vzťahu k infraštruktúre, aby bola vylúčená možnosť nedovolenej štátnej pomoci**.

**Existujúce obchodnoprávne vzťahy, neštandardné rozdelenie vlastníckych vzťahov a nájomné zmluvy, z ktorých mnohé sú uzatvorené do roku 2027, sú limitmi ďalšieho rozvoja.** Pre riešenie viacročne pretrvávajúcej situácie prebiehali rokovania s jediným operátom a súčasne najväčším nájomcom pozemkov. Doteraz nedošlo k vzájomnej dohode. Dostupné záznamy boli až z obdobia druhej polovice roka 2016. Spoločnosť VP predložila na rokovaniach viaceré varianty vysporiadania, ktoré neboli druhou stranou akceptované.

V súlade so zákonom o vnútrozemskej plavbe prenajíma spoločnosť VP pozemky. Zmluvy o prenajímaní pozemkov majú dlhodobý charakter. V rámci nájomných zmlúv sú nastavené rôzne obchodné podmienky, Zmluvy neobsahujú podmienku výkonu činnosti pre vodnú dopravu. Formulácia nájomných zmlúv umožňuje ďalší prenájom pozemkov tretím stranám. Pozemky sú dlhodobo prenajaté súkromnej spoločnosti, ktorá je dominantným operátom v prístavoch.

Spoločnosť rokovala s dominantným operátorom a predložila mu viaceré varianty vysporiadania majetkovoprávnych vzťahov, odporúčané externým poradnými orgánom. Ani jeden variant nebol jediným operátorom akceptovaný.

Napriek neúspechu v týchto rokovaniach, vedenie spoločnosti VP hľadalo ďalšie varianty a možnosti čerpania prostriedkov OPII v spolupráci s riadiacim orgánom ministerstva, ako aj s poradným orgánom EK. V čase výkonu kontroly NKÚ SR rokovania naďalej prebiehali.

## ODPORÚČANIA:

**Spoločnosť VP**

1. Aktualizovať Pravidlá odmeňovania členov predstavenstva a dozornej rady, najmä v prípadoch nedodržania početnosti zasadaní určených v Stanovách spoločnosti.
2. Pri vypracovaní žiadosti o nenávratný finančný príspevok pre projektové zámery Modernizácia a výstavba verejného prístavu Bratislava a Revitalizácia a dobudovanie prístavných hrán a spevnených plôch dbať o jednoznačné definovanie plánovaných aktivít, aby sa zamedzilo riziku ich prekrývania.

**MDV SR**

Na účely posilnenia plnenia prijatých strategických zámerov rozvoja a modernizácie verejných prístavov a čerpania finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ **odporúčame MDV SR ako 100% akcionárovi spoločnosti VP efektívne rokovania so spoločnosťou SPaP a prijatie opatrení smerujúcich k vysporiadaniu majetkovoprávnych vzťahov.**

## 4 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU

Spoločnosti VP bol predložený protokol o výsledku kontroly. K uvedeným zisteniam boli podané námietky, ktoré mali vysvetľujúci charakter a nemenili podstatu uvedených skutočností.

Prerokovanie protokolu o výsledku kontroly sa uskutočnilo v plánovanom termíne a spoločnosť sa zaviazala prijať opatrenia a predložiť správu o ich plnení. NKÚ SR bude plnenie opatrení monitorovať.

## 5 TÍM KONTROLÓROV

Kontrolná akcia bola vykonaná štyrmi kontrolórmi sekcie kontroly I, NKÚ SR Bratislava. Kontrolný tím disponoval kvalifikačnými predpokladmi a viacročnou praxou.

## ZÁVER

Stanovené ciele kontrolnej akcie boli splnené.

**Rozdelenie vlastníckych vzťahov** medzi spoločnosťami VP, ktorá je vlastníkom pozemkov, a subjektmi, ktoré vlastnia infraštruktúru a superštruktúru existujúcich prístavov Bratislava, Komárno a Štúrovo, **neumožňuje plniť v súčasnej dobe zákonom stanovené úlohy**.

Predpokladom ďalšieho rozvoja spoločnosti je zabezpečenie finančných zdrojov. Modernizácia verejných prístavov predstavuje kapitálové výdavky nad rámec súčasných možností spoločnosti. Vlastné zdroje spoločnosti VP nie sú postačujúce na realizáciu rozsiahlejších investičných akcií. Z dôvodu pomalej prípravy projektov sa nevyužívajú disponibilné finančné prostriedkov zo zdrojov EÚ. Identifikované riziká pri čerpaní prostriedkov z OPII predstavujú v časovom horizonte reálne nedočerpanie týchto finančných prostriedkov**.**

**Dlhodobé nájomné zmluvy na využívanie pozemkov a nevysporiadané majetkovoprávne vzťahy sú pre modernizáciu limitujúce**. Nájomné zmluvy neobsahujú podmienku výkonu činnosti pre vodnú dopravu. Formulácia nájomných zmlúv umožňuje ďalší prenájom pozemkov tretím stranám .Rokovania so spoločnosťou SPaP prebiehajú, nie sú však ukončené s konkrétnymi výsledkami.

**Zrušené boli viaceré neefektívne zmluvné vzťahy** a v nájomných zmluvách boli nastavené nové obchodné podmienky. Novozavedená cenová politika výšky nájomného, výšky a štruktúry prístavných poplatkov predpokladá pozitívny dosah na výnosy spoločnosti.

**Situácia v oblasti vodnej dopravy poukazuje na nevyužitý potenciál v oblasti prekládkovej kapacity verejných prístavov v Bratislave a Komárne.** V oblasti osobnej lodnej dopravy bol pozitívny rast v prepravenom počte cestujúcich a rast bol aj v počte pristavených osobných plavidiel vo verejných prístavoch Bratislava, Komárno a Štúrovo.

**V oblasti strategického smerovania spoločnosti neboli splnené úlohy rozvoja verejných prístavov a niektoré aktivity boli realizované so značným oneskorením.**

Obchodnoprávne vzťahy, neštandardné rozdelenie vlastníckych vzťahov, dlhodobé nájomné zmluvy a neakceptované možnosti riešenia situácie zo strany spoločnosti SPaP sú príčinou pretrvávajúceho stavu.

Napriek týmto limitom hľadá spoločnosť VP riešenie na základe odporúčaní a analýzy vykonanej externými odborníkmi a v spolupráci s jediným akcionárom.

Strategický plán rozvoja dopravy do roku 2030 identifikoval kľúčové problémy a tiež viaceré varianty možných riešení na základe vykonaných analýz. Pre akcionára a vedenie spoločnosti je prioritné bezodkladné aplikovanie týchto dokumentov v praxi a vytvoriť reálny základ pre nevyhnutnú modernizáciu verejných prístavov a zatraktívnenie podnikania v tejto oblasti.

## KONTAKT

Najvyšší kontrolný úrad SR
Priemyselná 2
824 73 Bratislava
☎+421 2 501 14 451
✉info@nku.gov.sk

## PRÍLOHA Č. 1

Stav plánovaných a čerpaných finančných prostriedkov na rozvoja infraštruktúry verejných prístavov bol v čase výkonu kontroly nasledovný:

| Stav projektu k 11/2017 | Plánovaná doba trvania projektu | Plánované finančné prostriedky (EÚ+ŠR+VZ) v eurách | Zazmluvnené (EÚ+ŠR+VZ) v eurách | Čerpané finančné prostriedky (EÚ+ŠR+VZ) v eurách | Stav projektu |
|---|---|---|---|---|---|
| Štúdia realizovateľnosti – Modernizácia a výstavba verejného prístavu Bratislava | 2019-2020 | 2 500 000,00 | 0,00 | 0,00 | schválený projektový zámer |
| Modernizácia a výstavba vereného prístavu Bratislava – projektová dokumentácia | 2020-2023 | 6 500 000,00 | 0,00 | 0,00 | schválený projektový zámer |
| Modernizácia a výstavba vereného prístavu Bratislava – realizácia | 2020-2023 | 6 671 000,00 | 0,00 | 0,00 | schválený projektový zámer |
| Revitalizácia a dobudovanie prístavných hrán a spevnených plôch – projektová dokumentácia | 2020-2023 | 4 500 000,00 | 0,00 | 0,00 | schválený projektový zámer |
| Revitalizácia a dobudovanie prístavných hrán a spevnených plôch – realizácia | 2020-2023 | 5 941 000,00 | 0,00 | 0,00 | schválený projektový zámer |
| **Bezpečnostný projekt a havarijný plán verejného prístavu Bratislava** | 2015-2016 | 30 391,81 | 30 391,81 | **29 647,78** | **ukončený projekt** |
| Vybudovanie terminálu LNG vo verejnom prístave Bratislava – predprojektová príprava | 2018-2018 | 686 856,80 | 686 856,80 | 0,00 | schválená ŽoNFP |
| Bezpečnostná ochrana prístavov – predprojektová príprava | 2018-2019 | 400 000,00 | 0,00 | 0,00 | schválený projektový zámer |
| **Spolu** | **2015 – 2023** | **107 229 248,61** | **717 248,61** | **29 647,78** | |

*Zdroj: Verejné prístavy, a.s.*

*Jediný ukončený projekt v čase výkonu kontroly NKÚ SR bol Bezpečnostný projekt a havarijný plán verejného prístavu Bratislava. Výstupom projektu je štúdia s návrhom riešenia bezpečnostných opatrení v území verejného prístavu Bratislava. Na bezpečnostný projekt nadväzuje havarijný plán, ktorého obsah tvorí ucelený súbor písomnej a grafickej dokumentácie s delením na všeobecnú, pohotovostnú a operatívnu časť. Projekt bol ukončený 31. augusta 2016.*